

EXPUNERE DE MOTIVE

Prezentul proiect de Lege pentru armonizarea unor dispoziții din Codul penal și Codul de procedură penală cu Rezoluția 1123(1997) a Consiliului Europei cuprinde texte care reglementează un domeniu special și au ca scop corelarea legislației penale române cu legislația Uniunii Europene, Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și Rezoluțiile Consiliului Europei.

Prin noile prevederi se urmărește asigurarea unei protecții reale a demnității cetățenilor, a vieții intime a persoanei, precum și adaptarea tuturor normelor penale la realitățile societății românești.

Noile modificări și completări ale Codului penal, în domeniul ocrotirii persoanei, au drept scop apărarea, în condiții egale, a onoarei și reputației persoanelor care nu îndeplinesc funcții în societate cu ale celor care îndeplinesc funcții publice sau activități importante în stat.

Prin aceste modificări se urmărește totodată ca minorii sub 14 ani și persoanele aflate în imposibilitate de a se apăra să nu devină victime ale faptelor de violență și ale relațiilor sexuale, iar persoanele adulte să fie apărate de astfel de acte dacă sunt exercitate asupra lor, prin constrângere.

Pentru a realiza aceste obiective este necesară modificarea și completarea acelor dispoziții din Codul penal care, în prezent, reglementează în condiții nesatisfăcătoare situațiile arătate mai sus.

Astfel, potrivit proiectului, dispozițiile art.200 din Codul penal, care reglementează relațiile sexuale între persoane de același sex vor fi abrogate, rămânând încriminate, ca și în cazul raportului sexual între persoane de sex opus, faptele săvârșite prin constrângere sau dacă victima este un copil sub 14 ani ori o persoană în imposibilitate de a se apăra sau de a-și exprima voința. Pentru a se asigura același tratament juridic faptelor încriminate prin dispozițiile art.197 care reglementează raportul sexual cu o

persoană de sex feminin și art.200, s-a instituit o reglementare unitară, toate aceste fapte urmând să fie sancționate cu aceleași pedepse, dacă au fost săvârșite prin constrângerea persoanei vătămate.

Printr-o reglementare nouă a fost încriminată fapta de hărțuire sexuală. În concepția proiectului, există infracțiune de hărțuire sexuală atunci când prin amenințare sau constrângere, o persoană care abuzează de autoritatea sau influența pe care i-o conferă funcția îndeplinită exercită acte de hărțuire asupra altei persoane, în scopul de a obține favoruri de natură sexuală.

Infracțiunea de insultă urmează să fie sancționată numai cu amendă, iar infracțiunea de calomnie, cu pedeapsa închisorii de la 2 luni la un an sau cu amendă. Articolul 238 privitor la ofensa adusă autorității va fi abrogat, iar infracțiunea de ultraj va avea un conținut nou în sensul că va exista o asemenea infracțiune numai în cazul în care asupra persoanei care îndeplinește o funcție ce implică exercitiul autorității de stat s-au exercitat acte de violență ori s-a produs o vătămare corporală. În celelalte cazuri și anume: faptele de insultă, calomnie sau amenințare săvârșite asupra persoanei cu atribuții în domeniul autorității de stat vor intra sub incidența dispozițiilor de drept comun, aplicabile tuturor faptuitorilor

Prin adoptarea acestei inițiative legislative se realizează încă un obiectiv important. Astfel, odată cu modificarea, completarea sau abrogarea, după caz, a art.200, art.205, art.206, art.238 și art.239 din Codul penal, considerate inacceptabile prin Rezoluția 1123(1997) a Consiliului European, se înlătură acele insuficiențe de ordin legislativ, care în prezent fac posibile unele restrângeri ale libertății presei și, în particular, o restrângere a dreptului persoanei la viața sexuală.

Proiectul se referă și la unele dispoziții procedurale referitoare la urmărirea și judecarea infracțiunilor de insultă și calomnie, care de asemenea urmează să fie modificate. Dacă aceste infracțiuni sunt săvârșite prin presă sau orice alte mijloace de comunicare în masă, potrivit noilor dispoziții, persoana vătămată se va adresa cu plângere prealabilă organului de cercetare penală sau procurorului și nu direct instanței de judecată.

Prin noile dispoziții se reglementează o procedură nouă în sensul că plângerile făcute împotriva ziariștilor și a altor persoane învinuite că au săvârșit infracțiuni de insultă sau calomnie prin presă sau prin alte mijloace de comunicare în masă vor fi cercetate în prealabil de către organele de cercetare ale poliției sau de procuror. Această situație este de natură a ajuta la aflarea adevărului și la curmarea abuzurilor din partea celor care doresc să se adreseze direct instanței de judecată, fără motive întemeiate.

Alte dispoziții din Codul de procedură penală au fost modificate în scopul corelării lor, urmare abrogării art.238 și a modificării art.239 Cod penal.

Proiectul conține și dispoziții tranzitorii necesare soluționării cauzelor în curs de urmărire penală sau de judecată, precum și dispoziții impuse de nevoia încadrării, pe viitor, în noile texte, a faptelor privitoare la ofensa adusă autorității și ultraj, precum și a faptelor referitoare la viața sexuală.

Față de cele prezentate mai sus, a fost întocmit proiectul de lege alăturat, pe care îl supunem PARLAMENTULUI spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

Radu Vasile

